

הפלה מלאכותית--Induced Abortion

R. Dovid Fink

שמות כא (כב-כג) :

וכי-ינצו אנשים ונגפו אשה הרה וינצאו ילדיה ולא יהיה אסון ענוש יענש
כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן בפללים : ואם-אסון יהיה ונתתה נפש תחת נפש :

Exodus 21:22-23

And if men strive together, and hurt a woman with child, so that her fruit depart, and yet no harm follow--he shall surely be fined, according as the woman's husband shall lay upon him: and he shall pay as the judges determine. But if any harm follow, then thou shall give life for life.

תרגום אונקלוס :

וארי ינצון גוברין וימחון אתתא מעדיא ויפקון ולדהא ולא יהא מותא,
אתגבאה יתגבי כמא דישווי עלוהי בעלה דאתתא ויתן על מימר דיניא : ואם מותא
יהא, ותתן נפשא חלף נפשא :

פירוש רש"י :

ואם אסון יהיה. באשה : ונתתה נפש תחת נפש. רבותינו חולקין בדבר.
יש אומרים נפש ממש. ויש אומרים ממון, אבל לא נפש ממש
שהמתכוין להרוג את זה והרג את זה פטור ממיתה ומשלם ליורשי
דמיו כמו שהיה נמכר בשוק.

Rashi:

If any harm follow -- against the woman; life for life -- Our Rabbis disagreed. Some say that it actually means "life." Others say that it means "monetary compensation," but not literally "life" since he who intends to kill a certain person and kills another instead is exempt from the death penalty and has only to pay his heirs his value as though he were sold in the slave market.

מכילתא דרבי ישמעאל (משפטים פרשה ד)

מכה איש ונתן מות יומת (שמות כא יב) : שומעני אף בן שמונה במשמע,
תלמוד לומר "מכה איש", מגיד שאינו חייב עד שיהרוג בן קיימא.

Mechilta:

"He that smites anybody (איש), so that he die, shall be put to death." I might understand "anybody (איש)" to mean even a child born after only eight months of pregnancy. But Scripture says: "One that smites a man (איש)," telling us thereby that one is guilty only if he kills a viable child.

משנה אהלות פרק ז משנה ו :

האשה שהיא מקשה לילד -- מחתכין את הוולד במעייה ומוציאין אותנו איברים איברים, מפני שחייה קודמין לחייו. יצא רובו -- אין נוגעין בו, שאין דוחין נפש מפני נפש.

Mishna Ohalot 7:6

If a woman has a difficulty in childbirth, one dismembers the embryo within her, limb by limb, because her life takes precedence over its life. Once the majority has emerged, it may not be touched, for we do not set aside one life for another.

מסכת נדה דף מד ע"ב :

תינוק בן יום אחד--ההורגו חייב: דכתיב "ואיש כי יכה כל נפש אדם מות יומת (ויקרא כד יז)" מכל מקום...
כמאן? דלא כרבי שמעון בן גמליאל דאמר: כל ששהה שלשים יום באדם אינו נפל. הא לא שהה--ספק הוי. הכא במאי עסקינן? דקים ליה שכלו לו חדשיו.

Tractate Nidda 44b:

One is liable to death for killing an infant of one day old.

This is not in accord with the opinion of R. Simon ben Gamliel who said: After thirty days we know that there was no miscarriage. Thus prior to thirty days there is a doubt. But here we are dealing with a birth in the ninth month.

רמב"ם הלכות רוצח פרק א הלכה ט :

אף זו מצוות לא תעשה שלא לחוס על נפש הרודף. לפיכך הורו חכמים שהעובר שהיא מקשה לילד--מותר לחתוך העובר במיעייה, בין בסם בין ביד, מפני שהוא כרודף אחריה להורגה. ואם משהוציא ראשו--אין נוגעין בו, שאין דוחין נפש מפני נפש. וזהו טבעו של עולם.

Rambam, Rotseach 1:9

This, too, is a negative commandment: not to have mercy on the life of a pursuer. Therefore, the sages have instructed that an embryo which causes difficulty in childbirth may be cut apart in her either by drug or by hand, for it is like a pursuer chasing after her to kill her. But if the embryo's head has emerged, one may not touch it because one life may not be set aside in favor of another life. And this is the nature of the world.

אגרות משה חושן משפט חלק ב סימן סט :

ברמב"ם פרק א מהלכות רוצח הלכה ט מפורש דהריגת עובר הוא רציחה ממש, שהרי כתב טעם על מה שבמקשה לילד מותר לחתוך העובר במעיה כדי להציל את האם מפני שהוא כרודף אחריה להורגה. והוא מהדין דחייבה תורה לכל ישראל להציל הנרדף אפילו בנפשו של רודף אפילו כשהרודף הוא קטן ואף כשרודף באונס. הרי דסובר דאף שפטור הוא, על-כל-פנים לענין האיסור כרציחה ממש, שלכן היה אסור להורגו אלא מחיוב הצלה אף בנפש הרודף. וכדכתב הרמב"ם אחר שכתב חיוב הצלה זו והלאו שלא לחוס על נפש הרודף: "לפיכך הורו חכמים שהעוברה שהיא מקשה לילד מותר לחתוך העובר". ובודאי בדיוק גדול כתב זה הרמב"ם.

In Chapter 1, Halacha 9, Maimonides made it clear that killing a fetus is actually murder by writing that the reason that it is permitted to dismember a fetus within the womb is to save the mother's life as it [the fetus] is like a pursuer chasing after her to kill her.

This is because of the law of the Torah which requires saving the pursued even by killing the pursuer and even when the pursuer is a minor and even if the pursuer has no choice.

Maimonides holds that even when the pursuer would be exempt [from any punishment] he is still considered a murderer. Thus it is the principle of pursuit which allows us to kill him to save the pursued.

This is why Maimonides wrote after the obligation to save [the mother] and the negative commandment not to have mercy on the life of the pursuer: Therefore, the sages have instructed that an embryo which causes difficulty in childbirth may be cut apart.

Surely Maimonides wrote this very precisely.

שו"ת ציץ אליעזר חלק יד סימן ק :

בביאור הרמב"ם בפרק א מהלכות רוצח הלכה ט בוחר לו הגרמ"פ דרך משלו. ועל-פי זה כותב בדבריו מפורש דהריגת עובר הוא רציחה ממש, שהרי הרמב"ם מתיר בדבריו להציל את האם רק מטעמא דמפני שהוא רודף אחריה להורגה.

ועל-כן פוסק את פסקו דאיסור רציחה מלא תרצח גם על עובר. ורק להצלת אמו שלא תמות בלידתו הוא ההיתר, ולא בשביל שום צורך דהאם שזה אסור בפשיטות...

איך לא ראה דברי הספר מאירת עיניים בחושן משפט (סימן תכה סעיף קטן ח) שמבאר בכוונת דברי הרמב"ם והשלחן ערוך (שם) דזה שהוצרך לכתוב שלכן משהוציא ראשו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש: "וזהו טבעו של עולם". הוא כדי שלא תאמר הוולד הרי הוא רודף, ויצילו את אמו בנפשו. קמ"ל כיון שטבע העולם בכך, אין דין רודף עליו. ואף-על-פי-כן בעודו במיעיה מותר לחתכו אף-על-פי שהוא חי, שכל שלא יצא לאויר העולם אין שם נפש עליו. הא ראייה דהנוגף אשה הרה ויצאו ילדיה ומתו משלם דמי הוולדות ואין שם רוצח ומיתה עליו.